

יוסף, רק אז לפתע נשברת התנגדותו, המים נבקעים והים הופך לחרבה - מה היה בעצמותיו של יוסף שלא היה בכל האחרים?

ונראה לבאר על פי מה שכתב הרה"ק רבי שלום מבעלז ז"ע בספרו מדבר קדש, שחז"ל במסכת בבא בתרא (עד): דרשו על הפסוק (תהלים כ"ד, ב') "כי הוא על ימים יסדה ועל נהרות יכוננה", שארץ ישראל מסובבת בימים ונהרות מכל ארבעת צדדיה. וזאת משום, שכל עליה רוחנית מצריכה טבילה לפנייה, כגון קודם כניסת שבת, או בעבודת הכהן גדול וכדומה. כך גם קודם הכניסה לארץ ישראל מן הצורך לטבול. לכן הקיף הקב"ה את ארץ ישראל בימים ונהרות כדי שיבין האדם שעליו לטבול קודם כניסתו לארץ ישראל.

והנה כתב הרמב"ם (סוף הלכות מקוואות): ואעפ"כ רמז יש בדבר כשם שהמכוין לבו לטהר, כיון שטבל טהור, ואעפ"כ שלא נתחדש בגופו דבר. כך המכוין לבו לטהר נפשו מטומאות הנפשיות שהן מחשבות האון ודעות הרעות, כיון שהסכים בלבו לפרוש מאותן העצות והביא נפשו במי הדעת, טהור. עכ"ל.

מתבאר מדברי הרמב"ם אשר קרא למקוה "מי הדעת", היינו שהמקוה מביא גם לטהרת הדעות, והרמב"ם בהלכות דעות מדבר על מידותיו הרעות של האדם, והיינו סגולת המקוה להביא את האדם למידות טובות.

לפי זה יש לומר, שבעלי מידות רעות אין מקומם בארץ ישראל (עיי' נדדים כב., שבעלי כעס אין מקומם בארץ ישראל), ולכן מן הצורך לטבול קודם כניסתם לארץ, כדי שיבואו לתקן על ידי הטבילה את מידותיהם. ולכן ים סוף לא רצה להיבקע מפני בני ישראל, כדי שיקיימו בו מצות טבילה קודם כניסתם לארץ ישראל, אולם כשראה הים את יוסף הצדיק ומידותיו הטובות, הבין שבעלי מידות טובות הם, ואינם צריכים טבילה קודם כניסתם לארץ, לכן הסכים להיבקע.

ספר נזולת שדה -

תנאים ואמוראים

ביאור הנהגותיהם ומעשיהם הקדושים של התנאים והאמוראים על דרך הדרוש והאגדה

לפרטים: 0504145482

קו השיעורים - להתענג בתענוגים

0772618021

לשיעורים על פרשת בשלח הקש: 124

לשמיעת השיעור שנמסר השבוע על הרש"ש הקדוש הקש 52

סגולת אכילת האתרוג ביום ט"ו בשבט:

כתב הבאי"ח (שנה א' פרשת ראה סעי' י"א): ... אבל קהל עדתינו אינו מצוי אצלם לאכלו קודם סוכות, ורק אוכלים אותו בט"ו בשבט שמביאים למכור, וגם אותם הקונים אתרוג לנענוע, מצניעין אותו עד ט"ו בשבט ואוכלים אותו, ואלו אין צריכים לברך שהחיינו, וכי' ע"כ. על הגה"צ רבי זוסמאן סופר זצ"ל מובא, שהיה מהדר אחר מאכל אתרוג, כי אמר, שסגולת אכילת אתרוג להשפיע כוח בפרי העץ ולזכות לאתרוג נאה בסוכות (עוללות אפרים החדש).

[ואגב עיי' בדרכי חיים ושלום (אות תתלי"א) שכתב: 'וציוה (-) הרה"ק רח"א ממונקאטש זי"ע) בביתו לדקדק שלא לכבש ולעשות אתרוג לאכול, רק אור לט"ו בשבט שאז מסוגל לזה.].

בספר קדושת היהודי מובא בשם היהודי הקדוש מפשיסחא, שמי שיאכל אתרוג בט"ו בשבט יזכה להשלים שנתו.

ובספר יפה ללב (חייב ס"י תרס"ד) כתב, שמנהגם לעשות מרקחת מהאתרוג שבירכו עליו בסוכות, ולהעלותו על השולחן בליל ט"ו בשבט, שיברכו עליו מאנשי הבית איש או אשה, ומה גם אם היא הרה ללדת, שאומרים שהוא סגולה שתלד ברווח ולא בצער, ויצא הולד בר קיימא, לחיים טובים ולשלום, כשאוכלת ממנו באותה שעה.

שבת שירה:

א. כתב בספר רמתיים צופים (על תנא דבי אליהו, כו, א) והועד על בעל חידושי הר"ם: שהיה רוקד ממש בקבלת שבת זו בשמחה רבה, מה שלא היה זרכו בכל השנה.

ב. כתב הרה"ק מטריסק בספרו מגן אברהם, בעת קריאת השירה, מתעטר המלך בכתר מלכות ממלא משאלות בני ישראל לטובה: פתח ואמר, שבת זו נקרא 'שבת שירה' ע"ש שקוראין בו שירת הים. והשירה נכתבת אריח על גבי לבינה. שראשי תיבות מזה גימטריא ק"י, וקו"ף דל"ת מלא בגימטריא כמנ"ך, כתר, שעל ידי השירה נתגלה כתר מלכותו יתברך בעולם, שאז בעת השירה עלה ונתעלה עד הכתר העליון.

וכמו כן בכל שנה ושנה, בעת שקוראים השירה, נתגלה הכתר מלכות, וכשהמלך מעטר עצמו בכתר מלכותו, הוא נותן הנחה למדינות, ובפרט במלך מלכי המלכים הקב"ה שכשמעטר עצמו בכתר מלכותו, בודאי יתן הנחה לישראל, וימלא משאלות בני ישראל בכל השפעות טובות והברכות בכלליות ובפרטיות, ברוחניות ובגשמיות, בני חיי ומזוני ורפואה בקרב בני ישראל אמן.

ט"ו בשבט:

גדלותו של יום ט"ו בשבט מלבד היותו ראש השנה לאילנות מתבטא לגבי דברים נוספים:

מעלת אחת, מחמת ששלושים יום קודם החג מתחיל להאיר מקדושת ואור אותו החג, ויום ט"ו בשבט הוא שלושים יום קודם פורים, ועל גודל יום הפורים מצינו ש"פורים כיפורים", כלומר שגדלותו אף יותר מיום הכיפורים, וזאת משום, שביום כיפור הקב"ה מוחל וסולח רק למי שעשה תשובה, ואילו על יום פורים נאמר "כל הפושט יד נותנין לו".

מעלה נוספת ליום ט"ו בשבט מובא בספה"ק קדושת לוי ליקוטים עמ' ק"ט, שט"ו בשבט הא בבחינת ארבעים יום קודם יצירת הולד, שהרי בגמרא בראש השנה דף י: נחלקו מתי נברא העולם, רבי אליעזר אומר בתשרי נברא העולם ולרבי יהושע בניסן נברא העולם, וכתבו התוספות (שם כו). שאלו ואלו דברי אלקים חיים, שבתשרי עלה במחשבה לברוא וזהו שאומרים "היום הרת עולם" מלשון הריון, ולמעשה נברא בניסן. ובפסיקתא דרב כהנא (פיסקא כ"ג אות א') מובא שאדם הראשון נברא בראש השנה, והוא הרי נברא ביום השישי למעשה בראשית, נמצא איפוא, שחמשה ימים קודם לכן, כלומר, בכ"ה באדר התחילה הבריאה, ומ' יום קודם עלה ברצונו של מקום לברוא את העולם, שזה יום חמשה עשר בשבט.

הרה"ק מרוזין אמר: מדוע נוהגים אצלנו בעריכת השולחן בט"ו בשבט ששאי"כ בט"ו באב, דשם איתא (תענית כו): לא היו ימים טובים לישראל כט"ו באב וכו'? אלא הטעם הוא, משום שט"ו באב הוא הכתר לימי הדין והתשובה, ואילו ט"ו בשבט הוא הכרת לימי הגאולה והשמחה ועל כן נוהגים לשמוח ביום זה.

הרה"ק רבי מרדכי שלמה מבאיאן זי"ע אמר: אצל כמה צדיקים היה המנהג שבט"ו בשבט היו לובשים קיטל כמו ברי"ה, אבל אומר אני איך שיהיה, יעזור השי"ת שמהיום תחל שנה טובה לישראל. גם אמר ששמו של החודש ג"כ מרומז לזה שכן שבט ראשי תיבות: שנה טובה ברוכה.

בספר שער יששכר (מאמר פרי העץ לחודש שבט אות ב') כותב שיום זה מסוגל להיפקד בזרע של קיימא. ובספר תפארת בנימין מובא שיום זה מסוגל לרפואה. ומובא דרך רמז "פרי" עם גי' האותיות עולה רצ"ג כמספר "רפואה" עם הכולל. ובספר ארן עדת להרה"ק רבי שרגא מביאליברזיק כתב ד'חמשה עשר' הוא אותיות 'שער שמחה', רמז שבזמן הזה נפתחו לבניי שערי שמחה והשפעת כל טוב, ולכן הוא ר"ה להאילנות, כי אילן בגימטריא מאכל שנמשך לבניי השפעת מזוני וכל טוב בזמן הזה.

סגולה:

ישנה סגולה לזיווג (אשר לעת עתה לא מצאתי את מקורה) שכותבים שם הבחור או הבחורה ושמות ההורים על נייר מניחים בשקית ניילון, וקושרים זאת על אילן 'שקדים' מתחילת יום ט"ו בשבט היינו קודם השקיעה וישאר שם במשך כל היום, היינו ער אחר צאת הכוכבים, ואח"כ ישאו את הפתקאות עליהם או יניחום תחת הכר למשך שנה או עד שמתארכים.